

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 186/2017-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 5. apríla 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], zastúpeného advokátkou JUDr. Emíliou Korčekovou, L. Novomeského 25, Pezinok, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 21 C 123/2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. februára 2017 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1

Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 21 C 123/2012 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

2. Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ bol od 18. júna 2012 v postavení žalobcu účastníkom konania vedeného pred okresným súdom „*o odškodnení nemajetkovej ujmy za prietahy*“ vzniknuté v inom konaní. Sťažovateľ uvádza, že okresný súd sa o vec riadne nestará, pretože „*zmaril realizáciu ním vytyčených pojednávani (dňa 27.06.2016 o 14:00 hod., dňa 16.11.2016 – nebola zachovaná 5 dňová lehota na prípravu pojednávania, takže aj po podaní sťažnosti na prietahy predsedníčke Okresného súdu Bratislava I listom z 12.10.2015 (príloha č. 4) stav utrpenia, psychického strádania, bezmocnosti, právnej neistoty sťažovateľa o výsledok kompenzačného konania stále trvá...*“. Ďalej poukazuje na to, že prvé pojednávanie sa uskutočnilo až po viac ako roku od podania žaloby, avšak z dôvodu neefektívneho postupu okresného súdu, ktorý podľa tvrdenia sťažovateľa nepripojil iný spis Okresného súdu Bratislava V, nebolo možné vo veci riadne konať a rozhodnúť. Okresný súd je podľa názoru sťažovateľa zodpovedný za „*nečinnosť, pasivitu, neefektívne konanie, ad hoc úkony súdu a prietahy ním zavinené v kompenzačnom konaní*“, čo považuje za ústavne neprijateľné.

3. Nadväzne na uvedené sťažovateľ poukazuje aj na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“, v citáciách aj „Súd“), podľa ktorej malo byť rozhodnuté čo najrýchlejšie, keďže „*o účinný prostriedok nápravy sa jedná v prípade , že je poškodená osoba priznaná primeraná výška zadosťučinenia na základe rozhodnutia súdu, ktoré je rýchle , dostatočne odôvodnené a vykonané bez prietahov.*

Bližšie vid' rozhodnutia Súdu vo veci COCCHIARELLA p. Taliansku, sťažnosť č. 64886/01; SARTORY p. Francúzsku, sťažnosť č. 40589/07, § 22; SIMALDONE p. Taliansku, sťažnosť č. 22644/03, § 9 - kedy Súd dĺžku kompenzačného konania v trvaní 11 mesiacov považoval za neprimerane dlhú dĺžku konania.

Obdobne vid' rozhodnutie Súdu vo veci GOLHA p. Českej Republike, sťažnosť č. 7051/06 a VERITER p. Francúzsku, sťažnosť č. 31508/07, § 83 - 87. “.

4. Na základe uvedeného sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1. Základné právo [REDAKOVANÉ] na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov zaručené podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v kompenzačnom konaní č. k. 21C/123/2012 porušené boli.

2. Okresnému súdu Bratislava I sa prikazuje, aby v konaní vedenom pod č. k. 21C/123/2012 konal bez zbytočných prietáhov.

3. [REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadosťučinenie v sume 3.000,- Eur, ktoré je Okresný súd Bratislava I povinný vyplatiť do 2 mesiacov od právoplatnosti nálezu.

4. [REDAKOVANÉ] priznáva úhradu trov konania v sume 303,08 Eur, ktoré je Okresný súd Bratislava I povinný zaplatiť na účet jeho právnej zástupkyne - advokátky JUDr. Emílie Korčekovej do 2 mesiacov od právoplatnosti nálezu.“

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

7. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých

prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

8. Z citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

9. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

10. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru má každý právo na to, aby jeho záležitosť bola... v primeranej lehote prejednaná... súdom.

11. Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou je účelom základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním vecí na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty

dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04).

12. Zároveň však ústavný súd poukazuje na svoju judikatúru, z ktorej vyplýva, že nie každý zistený prieťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02, I. ÚS 154/03, IV. ÚS 221/05). V prípade, keď ústavný súd zistil, že postup všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými prieťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prieťahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, nevyslovil porušenie základného práva zaručeného v tomto článku (napr. II. ÚS 57/01, IV. ÚS 110/04), prípadne návrhu buď nevyhovel (napr. I. ÚS 11/00) alebo ho odmietol ako zjavne neopodstatnený (napr. I. ÚS 17/01, I. ÚS 41/01, I. ÚS 57/01, IV. ÚS 221/05).

13. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že konanie vedené pod sp. zn. 21 C 123/2012 začalo 18. júna 2012. Z ústavným súdom vyžiadaného prehľadu úkonov uskutočnených okresným súdom v označenom konaní vyplýva, že okresný súd nariadil vo veci pojednávania na 6. november 2013, 2. máj 2016, 27. jún 2016, 16. november 2016 a 13. marec 2016, z ktorých pojednávania nariadené na 6. november 2013, 2. máj 2016 a 27. jún 2016 boli odročené bez meritórneho prerokovania veci z dôvodov na strane sťažovateľa (vznesená námietka zaujatosti proti konajúcej sudkyňi, sťažovateľom tvrdené zhoršenie zdravotného stavu, resp. zdravotného stavu jeho syna). Ďalej bolo zistené, že z dôvodu dovolania podaného sťažovateľom proti postupu Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) o ním vznesenej námietke zaujatosti bol spis v období od 30. januára 2014 do 24. novembra 2015 predložený Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“). Napokon bolo zistené, že okresný súd 13. marca 2017 vyhlásil vo veci rozsudok, ktorým žalobu sťažovateľa zamietol a nárok žalovanej na náhradu trov konania vo vzťahu k žalobcovi nepriznal.

14. Ústavný súd aplikujúc svoju ustálenú judikatúru na posudzovanú vec pri predbežnom prerokovaní sťažnosti dospel k záveru, že postup okresného súdu

v namietanom konaní nevykazuje také závažné priet'ahy, ktoré by odôvodňovali vyslovenie porušenia s'ťažovateľom označeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, prípadne práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Bolo totiž potrebné vziať zreteľ hlavne na už uvádzané skutočnosti, a to že zákonnou sudkyňou nariadené tri termíny pojednávania boli odročené z dôvodov na strane s'ťažovateľa, ako aj že vecou po dobu 22 mesiacov disponoval najvyšší súd z dôvodu s'ťažovateľom podaného dovolania. V tejto súvislosti ústavný súd pripomína svoju ustálenú judikatúru, z ktorej vyplýva, že ak k predĺženiu konania dochádza v dôsledku uplatnenia procesných práv účastníka konania, zodpovednosť za tento stav neznáša oprávnená osoba, ale nemožno ju pripísať ani štátnemu orgánu konajúcemu vo veci (III. ÚS 242/03, IV. ÚS 218/04). Zodpovednosť za predĺženie konania v období, počas ktorého sa spis v s'ťažovateľovej veci nachádzal na krajskom súde z dôvodu ním vznesenej námietky zaujatosti, resp. na najvyššom súde v dôsledku ním podaného dovolania, preto nie je možné pripísať na zodpovednosť okresnému súdu.

15. Hoci teda s'ťažovateľom uvádzaná celková dĺžka napadnutého súdneho konania (4 roky a 8 mesiacov) by mohla indikovať možnosť porušenia označených práv okresným súdom, tieto priet'ahy v už uvádzaných okolnostiach danej veci nie sú takej intenzity, aby dosahovali ústavný rozmer.

16. Vo vzťahu k s'ťažovateľom označovanej judikatúre ESLP ústavný súd uvádza, že vo veci Durand proti Francúzsku (rozhodnutie č. 4912/10 zo 7. 6. 2011) ESLP akceptoval aj konanie o kompenzačnom prostriedku nápravy trvajúce na jednom stupni 23 mesiacov, pričom v s'ťažovateľom uvádzanom prípade Simaldone proti Taliansku (rozsudok č. 22644/03 z 31. 3. 2009) riešil ESLP otázku primeranosti dĺžky lehoty na vyplatenie už priznaného odškodnenia a nie dĺžky konania o návrhu na priznanie odškodnenia (pozri Kmec, J., Kosař, D., Kratochvíl, J., Bobek, M., Evropská úmluva o lidských právech. Komentář. 1. vydání, Praha : C. H. Beck, 2012, XIV/188.). V tomto smere preto s'ťažovateľom uvádzané argumenty ústavný súd nepovažoval za relevantné na zmenu právneho stanoviska formulovaného v danej veci vychádzajúceho z ustálenej judikatúry ústavného súdu.

17. Na základe uvedených dôvodov ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde sťažnosť sťažovateľa vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru konaním okresného súdu vedeným pod sp. zn. 21 C 123/2012 odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa ústavný súd už ďalšími nárokmi uplatnenými v sťažnosti bližšie nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. apríla 2017